

2026

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0600304

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer the questions from any **one** Option.

OPTION—A

(**Politics in North-East India**)

Paper : POL0600304A

1. Answer the following as directed : 1×8=8
তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) In which year did the Assam Movement begin?

অসম আন্দোলন কিমান চনত আৰম্ভ হৈছিল ?

- (b) The Sixth Schedule of the Indian Constitution deals with

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ষষ্ঠ অনুসূচীয়ে কি সামৰি লয় ?

- (i) Panchayati Raj

পঞ্চায়তী ৰাজ

- (ii) Autonomous District Council

স্বায়ত্তশাসিত জিলা পৰিষদ

- (iii) Fundamental Rights

মৌলিক অধিকাৰ

- (iv) Election Commission

নিৰ্বাচন আয়োগ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (c) Who is the author of the book, *India Against Itself : Assam and the Politics of Nationality*?

India Against Itself : Assam and the Politics of Nationality গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

- (d) Nagaland became a separate State in the year _____. (Fill in the blank)

নাগালেণ্ড _____ চনত পৃথক ৰাজ্য হিচাপে গঠিত হৈছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (e) In which year was the Official Language Act in Assam passed?

অসমত চৰকাৰী ভাষা আইন কিমান চনত গৃহীত হৈছিল ?

- (f) The Treaty of Yandaboo was signed in

ইয়াণ্ডাবু সন্ধি স্বাক্ষৰিত হৈছিল

- (i) 1824 / ১৮২৪ চনত

- (ii) 1826 / ১৮২৬ চনত

- (iii) 1830 / ১৮৩০ চনত

- (iv) 1835 / ১৮৩৫ চনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (g) Asom Gana Parishad was formed in the year _____. (Fill in the blank)

অসম গণ পৰিষদ _____ চনত গঠিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (h) In which year was the Mising Autonomous Council formed?

মিছিং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ কিমান চনত গঠিত হৈছিল ?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

নিম্নলিখিত যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention two important demands of the Assam Movement.

অসম আন্দোলনৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দাবী উল্লেখ কৰা।

- (b) Briefly explain the geo-strategic importance of North-East India.
উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভৌগোলিক-কৌশলগত গুৰুত্ব সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Mention two major objectives of the Bodo Movement.
বড়ো আন্দোলনৰ দুটা মূল লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।
- (d) What was the purpose of introducing the inner-line system?
ইনাৰ-লাইন ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তনৰ উদ্দেশ্য কি আছিল?
- (e) Mention two features of Autonomous District Council.
স্বায়ত্তশাসিত জিলা পৰিষদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (f) Mention two main functions of the Mising Autonomous Council.
মিছিং স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদৰ দুটা মুখ্য কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
- (g) Mention two factors that contributed to the rise of insurgency in Assam.
অসমত উগ্ৰবাদৰ উত্থানত অৱদান আগবঢ়োৱা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।
- (h) What is meant by language politics in Assam?
অসমত ভাষা ৰাজনীতি বুলিলে কি বুজায়?

- (i) Mention two features of sociocultural diversity of North-East India.
উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ সামাজিক-সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (j) Mention two important causes of Patharughat Uprising.
পথৰঘাট বিদ্রোহৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the process of British Annexation of Assam.
অসমত ব্ৰিটিছ শাসনৰ সংযুক্তিকৰণ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Discuss the causes of Phulaguri Dhewa.
ফুলাগুৰি বিদ্রোহৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
- (c) Explain the growth of Naga nationalism.
নগা জাতীয়তাবাদৰ বিকাশ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Explain the reorganization of North-East India after Independence.
স্বাধীনতাৰ পিছত উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ পুনৰ্গঠন ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Write a short note on the formation of the Bodoland Territorial Council.

বড়োলেণ্ড টেৰিটোৰিয়েল কাউন্সিল গঠনৰ ওপৰত এটা সংক্ষিপ্ত টোকা লিখা।

- (f) Write a note on social groups in colonial Assam.

ঔপনিবেশিক অসমৰ সামাজিক গাঁথনি সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

- (g) Examine the role of AGP in the politics of Assam.

অসমৰ ৰাজনীতিত AGPৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

- (h) Explain briefly about the Citizenship Amendment Act (CAA).

নাগৰিকত্ব সংশোধনী আইন সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the features and objectives of colonial administrative policies in Assam.

অসমত ঔপনিবেশিক প্ৰশাসনিক নীতিৰ বৈশিষ্ট্য আৰু লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (b) Examine the challenges of maintaining unity and diversity in North-East India.

উত্তৰ-পূব ভাৰতত ঐক্য আৰু বৈচিত্ৰ্য বজাই ৰখাৰ সমস্যাসমূহ পৰ্যালোচনা কৰা।

- (c) Discuss the role of Indian Constitution in addressing ethnic and regional aspirations in North-East India.

উত্তৰ-পূব ভাৰতত জাতিগত আৰু আঞ্চলিক আকাঙ্ক্ষা সমাধানত ভাৰতীয় সংবিধানৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (d) Examine the rise of insurgency in Assam with special reference to ULFA.

ULFAৰ বিশেষ উল্লেখেৰে অসমত উগ্ৰবাদৰ উত্থান আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss the changing patterns of electoral politics in Assam.

অসমত নিৰ্বাচনী ৰাজনীতিৰ পৰিৱৰ্তিত ধাৰা আলোচনা কৰা।

OPTION—B

(Conflict and Peace Building)

Paper : POL0600304B

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Name one structural violence in India.
ভাৰতত এবিধ গাঁথনিগত হিংসাব উল্লেখ কৰা।
- (b) Who introduced the idea of 'conflict transformation'?
'Conflict transformation' ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?
- (c) Write the full form of UNO.
UNOৰ পূৰ্ণৰূপ লিখা।
- (d) Which type of conflict is related to land and boundaries?
ভূমি আৰু সীমা সম্পৰ্কীয় সংঘাতক কি ধৰণৰ সংঘাত বুলি কোৱা হয় ?
- (e) Who is associated with the philosophy of Non-Violence?
অহিংসা দৰ্শনৰ সৈতে জড়িত ব্যক্তিজন কোন ?

(f) Name one form of ethnic conflict.
নৃগোষ্ঠীয় সংঘাতৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(g) What is blue helmet?
Blue helmet কি ?

(h) What is Track-I diplomacy?
Track-I কূটনীতি কি ?

2. Answer any six of the following questions :

নিম্নলিখিত যি কোনো ছয়টা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

2×6=12

- (a) Define peace building.
শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) What is conflict management?
সংঘাত ব্যৱস্থাপনা কি ?
- (c) Write two causes of economic conflict.
অৰ্থনৈতিক সংঘাতৰ দুটা কাৰণ লিখা।
- (d) What is territorial conflict?
ভূখণ্ডীয় সংঘাত কি ?
- (e) Mention two types of gender violence.
নাৰীৰ বিৰুদ্ধে দুই প্ৰকাৰৰ হিংসা উল্লেখ কৰা।
- (f) What is trust building in conflict resolution?
সংঘাত সমাধানত আস্থা আৰু বিশ্বাস প্ৰতিষ্ঠা কি ?

- (g) What is religious minority?
ধৰ্মীয় সংখ্যালঘু বুলিলে কি বুজা ?
- (h) Write two functions of UNO in peace building.
শান্তি নিৰ্মাণত UNOৰ দুটা কাৰ্য লিখা।
- (i) What is Track-II diplomacy?
Track-II কূটনীতি কি ?
- (j) Mention the role of NGOs in peace building.
শান্তি প্ৰতিষ্ঠাত বেচৰকাৰী সংস্থাৰ ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া : $5 \times 4 = 20$

- (a) Explain the concept of conflict.
সংঘাতৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Discuss the relationship between conflict resolution and peace building.
সংঘাত সমাধান আৰু শান্তি নিৰ্মাণৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।
- (c) Explain economic or resource sharing conflicts with examples.
অৰ্থনৈতিক বা সম্পদ বন্টন সংঘাত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Discuss ethnic and religious conflicts.
জাতিগত আৰু ধৰ্মীয় সংঘাত সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (e) Write a note on the role of skill building in mediation.
মধ্যস্থতাত দক্ষতা নিৰ্মাণৰ ভূমিকাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
- (f) Discuss the role of civil society in peace building.
শান্তি নিৰ্মাণত নাগৰিক সমাজৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
- (g) Explain Track-I and Track-II diplomacy.
Track-I আৰু Track-II কূটনীতি ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) Discuss the role of media in peace building.
শান্তি নিৰ্মাণত গণমাধ্যমৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

4. Answer any two of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

তলত দিয়া যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the concept of conflict and its major dimensions.
সংঘাতৰ ধাৰণা আৰু ইয়াৰ প্ৰধান মাত্ৰাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (b) Explain conflict management and conflict transformation.
সংঘাত ব্যৱস্থাপনা আৰু সংঘাত ৰূপান্তৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

- (c) Discuss the role of negotiation and mediation in conflict resolution.

সংঘাত সমাধানত আলোচনা আৰু মধ্যস্থতাৰ ভূমিকা
আলোচনা কৰা।

- (d) Explain the role of UNO in peace building.

শান্তি নিৰ্মাণত বাষ্ট্ৰসংঘৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Discuss Gandhian methods and multi-track diplomacy in peace building.

শান্তি নিৰ্মাণত গান্ধীয় পদ্ধতি আৰু বহুমুখী কূটনীতি
আলোচনা কৰা।
